

Indhold

PAPYRUS 36. årgang nr.1 2016

Amenhotep IV's kartoucher på blok over grundlæggelsesdepot. Copyright The Egypt Exploration Society.

- 4** Amenhotep IV's tempel i Sesebi
Lise Manniche
- 20** Øjeblikket og flodhesten:
Om oldægyptiske tidsopfattelser
Rune Nyord
- 28** De romerske mumieportrætters
historie og funktion
Louise Alkjær
- 36** Tutankhamon-konference i Cairo
Tine Bagh
- 38** Den hierosymbolske indskrift
på Rundetårn
Thomas Christiansen
- 42** Siden Sidst
Louise Alkjær

OM FORFATTERNE

Louise Alkjær er cand. mag. i ægyptologi

Tine Bagh, cand. mag. og PhD, er museumsinspektør på Glyptoteket

Lise Manniche, mag. art. og PhD, er tidligere ekstern lektor på ToRS, Københavns Universitet

Rune Nyord er dr. phil. i ægyptologi, Carlsberg-stipendiat og Fellow på Christ's College, Cambridge

Thomas Christiansen er MA og PhD-studerende i ægyptologi

ENGLISH ABSTRACTS

The temple of Amenhotep IV at Sesebi

Lise Manniche

The temple at Sesebi in Northern Sudan was founded by Amenhotep IV on a site already developed by his predecessors. It was summarily described by early travellers, and two brief excavation reports appeared after work carried out by the Egypt Exploration Society in 1936-1937. In recent years the EES has once more been active on the site, but a full publication is yet to come. Inspired by a visit to the area earlier this year, and with an additional visit to the EES archives in London, the author describes the temple and attempts to define the motivations for Amenhotep IV to continue his father's building projects in Upper Nubia.

Moment and hippopotamus: on ancient Egyptian concepts of time

Rune Nyord

Some aspects of Egyptian conceptions of time are explored through analysis of the expressions *ḥ'w*, '(life)time, period' and *ʕt*, 'moment, impulse', illustrating the interplay between chronological and non-chronological facets of meaning. It is suggested that the hippopotamus head used as determinative of the latter word can be understood with reference to Egyptian views of this

animal as a concrete manifestation of the creative force of the Nile flood, and hence a tangible image of the combination of time and ontology inherent in the meaning of the word.

The history and use of Roman mummy portraits

Louise Alkjær

Mummy portraits are exquisite examples of Roman portrait painting which has survived in better condition in the dry, Egyptian environment than in Rome itself. After careful restoration work ten of the eleven mummy portraits in the Ny Carlsberg Glyptotek are now once more on display in the basement mummy room of the museum. This provided an opportunity for the author to review the discovery and history of mummy portraits and discuss their use.

The hierosymbolical inscription on the Round Tower in Copenhagen

Thomas Christiansen

This prominent example of the building programme of king Christian IV (1577-1648) in the centre of Copenhagen is decorated with a cryptic inscription. Thomas Christiansen introduces its author, Thomas Bang, the first Danish Egyptologist and a contemporary of Athanasius Kircher.

PAPYRUS udgives af
Dansk Ægyptologisk Selskab
c/o Carsten Niebuhr Afdelingen
ToRS

Københavns Universitet Amager
Karen Blixensvej 4, bygning 10
2300 København S

Hjemmeside

www.daes.dk

DÆS e-mail

mail@daes.dk

Papyrus e-mail

lise@mannique.org

Bestyrelse

Else Steenberg (sekretær)
Louise Alkjær
Merete Allen Jensen
Tine Bagh (formand)
Diana H. Barfod (kasserer)
Bo Dahl Hermansen
Paul John Frandsen
Mette Gregersen (næstformand)
Ole Herslund
Mette Holst
Lise Manniche (Papyrusredaktør)
Elin Rand Nielsen (webmaster)

PAPYRUSredaktion

Lise Manniche (ansv.)
Bo Dahl Hermansen
Elin Rand Nielsen
Anne Zeeberg

Grafisk medarbejder

Merete Allen Jensen

Tryk

P.E. Offset, Varde

Papyrus udgives med støtte fra
Kulturministeriets Tidsskrift-
støtteudvalg. Eftertryk kun tilladt
med skriftlig tilladelse fra redak-
tion og forfattere.

ISSN 0903-4714

Omslagsbillede

Forsiden: Sesebi-templet set fra
vest. Foto Pia Adamsen.
Bagsiden: Sesebi-templet set fra
øst. Foto Ivar Aagaard Hansen.

Redaktionelt

Medlemmer af DÆS er rejselystne. I årenes løb har vi besøgt både mere og mindre tilgængelige steder i Ægypten, og når muligheden bød sig, har vi foretaget museumsrejser til mange samlinger og særudstillinger af ægyptisk kunst i Europa og for nylig også i USA. Sudan havde længe stået på ønskesedlen, men i mange år var det umuligt på grund af problemer med at få visum til landet. Da formand Tine i 2014 kunne begive sig af sted for at forberede sin udstilling om Kawa og Meroe på Glyptoteket, stod det klart, at nu var tiden kommet. Redaktøren fik involveret vores faste rejsearrangør Atlantis Rejser og Italian Tourism Company i Khartoum, og vi samlede en liste over interesserede deltagere. Da turen (som var ganske pebret) lå klar, kom der på 2½ time 15 definitive tilmeldinger. To dage efter var den udsolgt, og i januar tog redaktøren af sted med sin gruppe af forventningsfulde deltagere.

Det blev en overvældende succes på helt nyt territorium. Alt gik efter planen, og et ekstra plus var, at vi uden for programmet fik mulighed for at besøge Amenhotep IV's tempel i Sesebi, bygget inden han skiftede navn til Akhnaten. På stedet opstod der en del spørgsmål, der ikke var fuldt afklaret hjemmefra. Det kan rejselederen nu råde bod på med den foreliggende artikel i dette nummer af Papyrus, baseret på det vi så, på de foreliggende publikationer, på uudgivent materiale i Egypt Exploration Society i London og på en samtale med Kate Spence i Cambridge, som nu arbejder for EES på stedet og står for den endelige publikation af templet og den omkringliggende by.

Rune Nyord i Cambridge beskæftiger sig med vanskelige emner inden for ægyptisk religion og begrebshistorie. Heldigvis for os er han i stand til at formulere sig på enkelt og klart dansk, så at selv de mest komplicerede emner bliver forståelige. Her drejer det sig om tidsbegreber. De to betegnelser for "evighed" er jo ofte blevet søgt forklaret, så nu har han taget fat på to andre ord om tid, der viser sig at have en betydning, der går ud over den, vi kan finde i ordbøgerne. Ægypternes klassificeringer viser sig ofte at være noget anderledes, end det vi med vores moderne, vestlige baggrund forventer.

En nyopstilling af Glyptotekets nyrestaurerede mumieportrætter inspirerede Louise Alkjær til at se på portrætternes anskaffelse, historie og formål. Samtidig gav det en mulighed for at reproducere fotografier af Glyptotekets fotograf, Ole Haupt, hvis smukke billeder ofte har kunnet ses i vores blad, altid stillet til rådighed uden beregning fra Glyptoteket.

Thomas Christiansen runder af med nogle betragtninger over den kryptiske udsmykning øverst oppe på Rundetårn, som trækker en forbindelse tilbage til Danmarks første ægyptolog.

LM

NB

Fra og med Papyrus 36/2 2016, dvs. til jul, vil udsendelse af Papyrus foregå med en ny postomdelers. Der var mange penge at spare! Det medfører, at det supplerende materiale med mødekalendar mm. skal adskilles fra selve bladet og udsendes digitalt. *De medlemmer, der ikke har adgang til internettet, bedes derfor henvende sig til DÆS (personligt, pr telefon, sms eller andet) for at få materialet sendt med almindelig post.* Vi opfordrer også alle til at tilmelde sig vores elektroniske nyhedsbrev.